

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XXXV, 2026, letos Listy č. 3 (od r. 1992 až dosud už Listy č. 330) z 27. 2. 2026. Stran 8, náklad 240 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub Knihovny města Plzně, p. o., jako barevné břicho Plže č. 3/2026 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

MILÍ PŘÁTELÉ...

***„Člověk, který přichází s novou myšlenkou
je blázen do té doby, než jeho myšlenka zvítězí.“***

(Mart Twain)

*

BYLO NEBYLO

... V edici *Normální Daniela* nakladatelství Nová vlna vydala **Daniela Kovářová** další publikaci, tentokrát *Legislativní problémy rodiny se zvláštním zaměřením na sezdané a nesezdané páry*. Jedná se o sborník z kulatého stolu, který proběhl 30. září 2025 v Senátu Parlamentu ČR pod záštitou Ústavně-právního výboru. Kovářová sborník sestavila, opatřila ho úvodem a doslovem a zařadila do něj i svůj příspěvek *Manželství, nebo nesezdané soužití?*

Unie výtvarných umělců Plzeň v pátek 20. února 2026 v Galerii Jiřího Trnky představila pěknou publikaci *Letnice umělců 2010–2025: Festival duchovní kultury* vydanou k výročí trvání tohoto projektu. Přetiskuje v úplnosti program dosavadních patnácti ročníků festivalu a přibližuje ho řadou fotografií z výstav i textů z uskutečněných literárních pořadů. Z autorů jsou ve větší míře zastoupeni studenti Konzervatoře Plzeň, ale figurují tu se svými verši a prozaickými texty i členové Střediska západočeských spisovatelů – **Karla Erbová, Tamara Kopřivová, Jaroslava Málková, Jan Mašata, Karel Pexidr, Gabriela Špalková, Vlasta Špinková** či **Jarmila Vandová**. Součástí slavnostního křtu bylo kromě jiného i vystoupení hostů – Markéty Potužákové a Přemysla Ruta z pražského divadla Okolostola.

Knihovna města Plzně si letos s publikacemi pospíšila a v Pro libris vydala další dva svazky edice *Ulita*. Sbírkou básní **Markéty Zvolánkové** *Intimní sféra* ilustrovala Jarmila Jetlebová. **Vladimír Novotný** ve svém souboru vzpomínkových textů *Pozapomenuté knihy* (v řadě *Elita*) čerpal ze stejnojmenné rubriky otiskované od roku 2024 v Plži. Knižní vydání nyní doplnil ilustracemi Miloslav Krist.

Rovněž **Jan Sojka** se v únoru dočkal vydání nové básnické skladby *Noční údy lamp* (Protimluv, 2026) – viz <https://protimluv.net/publikace/nocni-udy-lamp/>.

Jednomu z nejplodnější a také nejocenenějších plzeňských básníků, **Petru Šváchovi**, vyšla v nakladatelství ArtKrist – Miloslav Krist už jednatřicátá sbírka *Slova*, možná nejzásadnější kniha pozdní zralosti, v níž se vrací k samotné podstatě poezie – k víře v řeč jako v poslední útočiště člověka. Knihu doslovem opatřil Petr Götz, ilustracemi Antonín Lněnička.

Na pultech knihkupectví se objevil i další detektivní román **Václava Grubera** *Případ falešného hráče* (MOBA, 2026), ve kterém vraždu poblíž Čerchova opět vyšetřuje kapitánka Kamila Vernerová za vydatné pomoci chirurga Michala Kameníka.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

*** V neděli 1. března 2026 ve 12:00 hodin** jste zváni do Schované kavárny (Plzeň, Zbrojnická 6) na *Brunch čtenářské setkání*. Máte rádi knihy a dobrou atmosféru? Přijďte na setkání knižního klubu Book&Talk. Přátelské posezení, společné povídání o čtení, výměna názorů, sdílení čtenářských tipů s možností poznat nové lidi se stejnou vášní pro knihy. Součástí také bookswap. Vstup volný, avšak registrace nutná.

*** V pátek 6. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší *Čteme, čteme pohádku*. Vstup volný.

*** V pátek 6. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

*** V pátek 6. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

*** V sobotu 7. března 2026 ve 12:00 hodin** jste zváni do Malého sálu Moving Station (Plzeň, Koperníkova 574/56 – Most Ivana Magora Jirouse) na program *Taras Ševčenko – Poezie jako hlas svobody (oběd s Tarasem 2026)*. Literárně-hudební setkání věnované osobnosti **Tarase Ševčenka**. Pořadatelem spolek Společně v Evropě – Česko-ukrajinské kulturní centrum, z. s. Vstupné dobrovolné.

*** V úterý 10. března 2026 v 17:30 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do sálu beletrie své hlavní budovy (Plzeň, Smetanovy sady 2) na program *Potkej autora*. Tentokrát setkání s českým spisovatelem **Jakubem Stanjurou**, autorem románů *Srpny* (2023) a *Medúzy* (2025). Vstupné 129,- Kč / pro registrované čtenáře knihovny 49,- Kč.

*** V úterý 10. března 2026 v 19:30 hodin** jste zváni do Velkého sálu Moving Station (Plzeň, Koperníkova 574/56 – Most Ivana Magora Jirouse) na *Slam poetry na Jižáku*. Slam poetry exhibice se špičkou české scény i s novými tvářemi. Účinkují **Anatol Svahilec**, **Holka postavená na hlavu**, **Monolog**, **Nezdvořilá** a **Pablo Slamobar**. Vstupné v předprodeji 230,- Kč / na místě 300,- Kč.

*** Ve středu 11. března 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní síň „13“ (Pražská 13) na pořad *Literární humor první republiky*. Poetické divadlo představí humoristickou beletrii vydávanou v době první republiky. Vstupné 25,- Kč.

* **Ve čtvrtek 12. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na přednášku historika Mgr. P. Boučka Divadlo plzeňské každodennosti I. O životě v Plzni v letech 1876–1914. Vstup volný.

* **Ve čtvrtek 12. března 2026 v 17:00 hodin** Západočeské muzeum v Plzni zve do přednáškového sálu Národopisného muzea Plzeňska (nám. Republiky 13) na přednášku **doc. PhDr. Petra Janečka, Ph.D.**, Pověsti, legendy a fámy (nejen) Plzeňska. Autor úspěšné knižní, divadelní a televizní série Černá sanitka seznámí s nejzajímavějšími vyprávěními Plzeňska, zaměří se jak na historické a místní pověsti a legendy, tak především na současné městské legendy, moderní fámy a další útvary soudobého městského folkloru. Vstupné 100,- Kč.

* **V pátek 13. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.

* **V pátek 13. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.

* **V pátek 13. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.

* **V pátek 13. března 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.

* **V sobotu 14. března 2026 v 18:00 hodin** Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy, z. s., za podpory Města Klatov zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad Co je to báseň? Poezii mladého autora, studenta klatovského gymnázia, **Jana Bárty** přednese Dominik Soldán. Obrazový doprovod veršů nabídli spolužáci Eliška Kreslová, Zdeněk Šup a Dominik Soldán. Hudba: Fryderyk Chopin.

* **V úterý 17. března 2026 od 13:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na akci Malý knihovník. Pro děti, které si chtějí vyzkoušet práci knihovníka. Vstup volný.

* **V úterý 17. března 2026 od 14:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na akci Malý knihovník. Pro děti, které si chtějí vyzkoušet práci knihovníka. Vstup volný.

* **V úterý 17. března 2026 v 17:30 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do všeobecné studovny své hlavní budovy (Plzeň, Smetanovy sady 2) na křest knihy emeritního kapitána plzeňské kriminálky **Františka Müllera** Skutečné zločiny na Plzeňsku 3 (Nastole, 2026). Vstup volný s doporučenou rezervací.

* **Ve středu 18. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na další pokračování cyklu Můj šálek čaje (11), tentokrát setkání nad knihou **Anne Birkefeldt Ragde**: Topoly berlínské. Připravila a uvádí **Jitka Prokšová**. Vstup volný.

* **Ve čtvrtek 19. března 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na uvedení básnické sbírky **Andrey Černé** Rorýsi (Work in progress, 2025) Setkání s herečkou Andreou Černou (nyní z Divadla na Vinohradech) nad její knihou, s možností zakoupení. Uvádějí Jiří Šantora a Jiří Hlobil. Hudební doprovod Zdeněk Koudelka. Vstupné 10,- Kč.

- * **Ve čtvrtek 19. března 2026 v 19:30 hodin** jste zváni do Divadélka JoNáš (Plzeň, Kopeckého sady 13 – suterén Měšťanské besedy) na křest nové poemy **Jana Sojky** Noční údy lamp (Protimluv, 2026).
- * **V pátek 20. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 20. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V úterý 24. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na autorské čtení **Václava Grubera**, který představí svůj nový detektivní román. Vstup volný.
- * **Ve středu 25. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na křest publikací z edice Uлита. **Vladimír Novotný** představuje sbírku **Aleny Vávrové** Ano, pane Holube (2025) prvotinu **Markéty Jansové** Svět je stále malý (2026) a sbírku **Markéty Zvolánkové** Intimní sféra (2026). Vstup volný.
- * **Ve čtvrtek 26. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Centra robotiky (Cukrovarská 2996/23) na další Wikiklub. Společné psaní Wikipedie. Vstup volný.
- * **Ve čtvrtek 26. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na přednášku historika Mgr. P. Boučka Divadlo plzeňské každodennosti II. O životě v Plzni v letech 1914–1940. Vstup volný.
- * **V pátek 27. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 27. března 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 27. března 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 27. března 2026 v 16:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na zábavné Odpoledne s Andersenem. Hry, stopovačka, překvapení. Vstup volný. Pouze pro přihlášené děti.
- * **V pátek 27. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na Noc s Andersenem. Vstup volný. Pouze pro přihlášené děti.
- * **V pondělí 30. března 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do foyer Polanovy síně (B. Smetany 13) na vernisáž výstavy První česká profesionální knihovnice Klára Špecingerová. S vystoupením pěveckého sboru Jamáček. Vstup volný. Výstava potrvá od 30. 6. 2026.
- * **V pondělí 30. března 2026 v 17:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na přednášku Oliny Francové o Praze 2. poloviny 19. století Ženy Amerického klubu dam: Klára Špecingerová, Anna Náprstková, Ludmila Bozděchová. Vstup volný.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **HOŘOVICE VÁCLAVA HRABĚTE 2026.** Městské kulturní centrum Hořovice spolu s Městem Hořovice, pod záštitou starostky Věry Veverkové, odbornou záštitou Českého centra Mezinárodního PEN klubu a za finanční podpory společnosti Vodovody a kanalizace Beroun, vyhláší **XVII. bienále soutěže Hořovice Václava Hraběte**. Soutěž je inspirována osobou básníka **Václava Hraběte** (*1940-†1965), který v Hořovicích studoval na gymnáziu a žil v nedalekých Lochovicích. Soutěže se mohou zúčastnit všichni autoři od 14 do 25 let, kteří dosud knižně nepublikovali. Lze zaslat **poezii** (max. 5 básní, max. 5 stran) a **prózu** (povídku, ukázkou z novely či románu, max. 5 stran) v českém jazyce, psané na počítači ve formátu Word. Téma je volné a soutěžit lze zároveň v obou oborech. Soutěž je anonymní, každé práci bude přiděleno číslo. Proto je nepodepisujte, textový soubor se soutěžní prací a vyplněnou přihlášku přiložte ke zprávě, do předmětu zprávy vyplňte „HVH 2026“. Práce se nevracejí, organizátor si vyhrazuje právo je otisknout v úplné nebo zkrácené podobě ve Sborníku HVH. **Uzávěrka je 15. dubna 2026.** Adresa: mkc@mkc-horovice.cz. Přihláška (ke stažení na webu) musí obsahovat jméno a příjmení, datum a místo narození, adresu bydliště, školu či zaměstnání, telefon, e-mail, názvy a počet soutěžních příspěvků do jednotlivých žánrových kategorií apod. Účastník soutěže souhlasí se zpracováním osobních údajů a s jejich zařazením do databáze soutěžících. Díla bude hodnotit odborná porota, nejlepší příspěvky v každé kategorii budou odměněny věcnými cenami a finančně (za 1. místo 5 000,- Kč, za 2. místo 3 000,- Kč, za 3. místo 2 000,- Kč), celkem bude rozdělena částka ve výši 20 000,- Kč. Tradiční setkání soutěžících s vyhlášením výsledků se uskuteční v sobotu 23. května 2026 v 16:00 hodin v prostorách Knihovny Ivana Slavíka v Hořovicích, součástí bude ve 14:00 hodin literární seminář, konzultace se členy poroty a v 16:30 hodin komponovaný pořad literatury a hudby, předcházet bude ve 13:00 hodin pietní akt na Hřbitově Lochovice u hrobu Václava Hraběte. Více informací na adrese: MKC Hořovice, Vrbnovská 30/1, 268 01 Hořovice, tel.: +420 603 199 304, <https://mkc-horovice.cz/horovice-vaclava-hrabete-2/>.

* **ARNOŠTOVY NEPOTŘEBNÉ VĚCI 2026.** Městská knihovna Dobříš s podporou společnosti Almma, s.r.o., vyhlásila literárně-výtvarnou soutěž k 80. narozeninám herce, dramaturga, režiséra a spisovatele **Arnošta Goldflama**. – Inspirujte se kterýmkoli dílem či životem Arnošta Goldflama. Pište, malujte, sochejte, fotte, natočte video... Dopíšte pokračování, napište variaci či vlastní příběh; ilustруйте jeho knihu (či její část) po svém, natočte mu blahopřání k narozeninám, zamyslete se nad poselstvím a významem jeho díla... – Soutěž je určena dětem i dospělým. Lze poslat původní, dosud nepublikované a v jiné soutěži neoceněné amatérské práce. Formát ani rozsah nejsou určeny závazně. Pořadatelé doporučují pro **literární práce** ¼ až 2 strany strojopisu, pro výtvarné práce formát A4 až A1. Autor přiloží čitelně vyplněnou přihlášku (ke stažení na www.knihovnadobris.cz). **Uzávěrka je 30. dubna 2026.** Adresa: *Městská knihovna Dobříš, Školní 36, 263 01 Dobříš, e-mail: moje@knihovnadobris.cz*. Literární práce spolu s přihláškou posílejte jako přílohu e-mailu. Výtvarné práce odevzdávejte osobně nebo poštou, každou práci na zadní straně čitelně označte jménem a příjmením, přihlášku přiložte. Pořadatelé si vyhrazují právo soutěžní práce si ponechat, fotografovat práce i výherce, fotografie a jména vítězů uvádět v tisku i jiných médiích (nevyjádří-li výherce či jeho zákonný zástupce písemně zákaz fotografování či zveřejnění). Předsedou poroty literární části je sám Arnošt Goldflam, předsedkyní poroty výtvarné části je scénografka a knižní ilustrátorka Petra Goldflamová Štětínová. V každé žánrové kategorii budou finančně odměněny tři nejlepší práce (za 1. místo 3 000,- Kč, za 2. místo 2 000,- Kč, za 3. místo 1 000,- Kč). Slavnostní vyhlášení vítězů obou částí soutěže proběhne během akce *Den pro Arnošta Goldflama* ve čtvrtek 28. května v 17:00 hod. v Městské knihovně Dobříš.

* **MĚLNICKÝ PEGAS 2026.** Literární klub Pegas Mělník vyhlašuje **XXXII. ročník poetické soutěže Mělnický Pegas**. Soutěž je určena všem neprofesionálním básníkům z celé České republiky. Probíhá ve čtyřech kategoriích: a) děti do 15 let, b) básníci do 30 let, c) básníci nad 30 let, d) autoři, kteří již vydali básnickou sbírku. Lze zaslat 3-5 **básní** ve třech vyhotoveních (tj. originál plus 2 kopie), psaných na stroji, počítači nebo čitelným rukopisem. Soutěž je anonymní, práce nepodepisujete, přiložte lístek se jménem a příjmením, soutěžní kategorií, datem narození, adresou bydliště a ofrankovanou obálku se zpáteční adresou k zaslání pozvánky na slavnostní vyhlášení výsledků soutěže. To se uskuteční v říjnu 2026 v Mělníku. **Uzávěrka je 31. května 2026.** **Adresa: Literární klub Pegas, Zdenka Líbalová, Českobratrská 2800, 276 01 Mělník.** Příspěvky, které nebudou splňovat uvedené podmínky, budou ze soutěže automaticky vyřazeny.

* **PŘÍBĚHY Z HLUBOKÉHO LESA 2026.** Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně v rámci 36. ročníku festivalu Jičín – město pohádky a 50. výročí úmrtí spisovatele **Václava Čtvrťka** vyhlásila **literární soutěž na téma Příběhy z hlubokého lesa**. Soutěž je určena dětem a studentům do 21 let a bude hodnocena ve věkových kategoriích: 1. – 5. třída; 6. – 9. třída a víceletá gymnázia; učiliště, střední a vyšší odborné školy. Lze zaslat jakékoliv literární útvary (**pohádky, úvahy, rozhovory** aj.) o max. rozsahu 2 strany A4 (formát .doc, .docx, .pdf, .odf, .odt.). **Uzávěrka je 31. května 2026.** **Adresa: schankova@knihovna.jicin.cz.** Každá práce musí být opatřena jménem, adresou, rokem narození autora, třídou a e-mailovou adresou (soukromou nebo školy). Účastí v soutěži autor dává souhlas k publikování svého příspěvku a zpracování audiozáznamu. Vyhlášení výsledků proběhne během festivalového týdne v pohádkovém Jičíně. Práce vybrané porotou budou oceněny dekretem a Cenou pohádkového Jičína. Texty vítězných prací budou načteny jako audiozáznamy a uvedeny v rámci festivalového programu.

*

OHLASY * REFLEXE * POVÍDKY * BÁSNĚ * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

*** IVO FENCL: Školení**

Ačkoli jsem se narodil v Plzni, celý život jsem trávil v domku ve Starém Plzenci a je typické, že mi nikdy nebyl malý. Až jsem jednou provázal syna na vlak do Prahy, kde žije už řadu let, protože si našel práci na ČVUT, když ho na rozdíl ode mě „dal“, a na plzeňském nádraží jsme potkali mého kamaráda, kterého takřka nevidám. Řekl: „To pořád bydlíte v tom malém domečku?“ Na takovou optiku reagovat nedokážete, ale na druhou stranu, i sám pozoruji, že se s věkem zkracují vzdálenosti na globu, ani to zastřelení Ferdinanda už není pravěk a snad i měšťanka na náměstí se scvrkla. Vlastně ne. Oni nám ji přistavěli. Ten projekt se povedl, stál sice majlant, ale byly na to evropské dotace, a nejfajnější je co? Že je měšťanka jako za mých časů, když jsem tam chodil, a nový, obří blok dali do zahrady a zapustili do země, takže není ze dvou stran vidět. A když je, koresponduje i barevně. Trpím takovou nostalgií, že jsem byl na dni otevřených dveří (po dostavbě) hned dvakrát – v sobotu i v neděli – a že jsem nitrem staveb chodil fascinován. Ta původní část mi připadala jako kdysi, tj. v letech 1975-1978, a nová je překrásná. Zvláště pak do země zapuštěná tělocvična a přilehlé šatny v barvách duhy. Nemohl jsem se nabažit a mapoval třídy podrážkami a mnoho dalších občanů taky; ale lidé jsou někdy prevíti, takže hned zaryjí hřebíky do Krista a klidně i do projektu. V nové části bylo horko, ve staré příjemný chlad. Ale já bych řekl, že i tento pseudoproblém bude brzy vyřešen, a jenom mi je líto, že tam už nemohu chodit. Ne že bych znal učivo, to se často nechytám, ale už mi není jedenáct až čtrnáct (tenkrát se chodilo z osmičky).

Takže lituji, že ty děti neučím? Ne. Já vím, že bych to nezvládl. Vydržel bych necelý jeden den a podal bych výpověď. Mám děti rád, ale zkusili byste je učit vy? Asi taky ne, řekl bych. V osmdesátých letech jsem v Praze sice učil, ale děti byly tenkrát hodnější a neměly filmovou

techniku. Tj. mobily. Dnes to nikomu nezávidím. A obdivuji své staré kantory, ale i ty dnešní, a jedna ta kantorka nám dokonce věnovala dvě koťátka. Ty micky už vyrostly, jsem za ně strašně rád, i máti, ale až s dámou zase promluví, tak se jí zeptám, jak to zvládá s dětmi. Školními. A optám se beze smutku, avšak i důvod k němu zrovna mám, protože můj nejmilovanější přírodopisář Vídršperk nedávno zemřel. To – vám – byl – učitel! Takoví už se nerodí. Ještě si přístavbu taky prošel a jistě se mu líbila, i když ventilaci nerozuměl, ale pak mu přišlo líto, že už je v důchodu a... A mně dali úkol, abych o tom otevření školy napsal reportáž, aniž užiju fakta a jakýkoli architektonický výrok. Tak jsem to udělal a je to, vážení, pořád moje škola, a když bude příležitost, zase si ji rád projdu. Ale kdybych tam musel chodit do práce, tak bych ji z dušinky nenáviděl, obávám se, a to v dusné, horké polovině i v polovině-ledárně. A to je konec školení.

(Starý Plzenec, 17. 12. 2025)

*** IVO FENCL: Jak nebalit maturantky**

Co mi povídáte? Že se máme sřížít alkoholu? Ale ne! Pít je správné.

V malých dávkách neškodí alkohol v jakémkoli množství, abych citoval Jiřího Brdečku. Jenže nehoruji pro absint, a naopak jsem abstinent, a nikoli, nemám ani dálkově na to, abych se tady vyznával z obdivu k chlapákům typu Humphrey Bogarta, co ani neměli dno. A jiný klasik? Chlapáckost navozuje jinými slovy, a to... „Bylo to silnější než já a taky o patnáct let mladší než moje žena.“

Zažili jste něco podobného? Já ano; i když jsem už byl tehdy vdovec a netáhlo mě to ani mikroskopicky k absintu ani k jakémukoli jinému moku, ačkoli má láska dělala barmanku.

Přitahovalo mě to k ní tehdy šíleně a to značí, že mi prostě popletla kebuli. Jsou to už nějaké roky a tenkrát jí bylo devatenáct a nepopírám, že jsem po ní „jel“, a nepopírám dokonce ani to, že to chvíli linku „vyzeralo“ nadějně; ale dál jsem narazil a podle všeho byla koneckonců už i zadaná. I kdyby nebyla, románek nechtěla. Se mnou ne. A tak upalovat pryč?

Dobrá rada nad zlato: pro všechny chlapy světa; ale když vás přelud jednou omámí, máte ještě chvíli vnitřní problém – a všeho moc škodí a zejména nedostatku. Ale ano, život nabízí X možností, jenže váš zaláskovaný organismus jich prahne vnímat omezené množství, ba je tomu tak, že zamilovaný vnímá jen možnost jedinou. A jistěže nejsem op, abych dotyčnou netýkavku někde zaskočil a znásilnil, a naopak jsem cítil respekt, hraničící s hrůzou; a když máte dámu srdce svého kychotsky rád, ovládá vás tak, až se bojíte.

„Holenku,“ řekl jsem si tenkrát, abych ony obavy vyklučil. „Jak to navlíkneš? Něco vymyslíš?“ Ale ferrari jsem ještě tenkrát neměl a Brad Pitt jsem taky ještě nebyl. A tu...

Tu jsem zjistil, že bude Jorika na pomaturitní oslavě. Chystala ji s mnoha spolužačkami v restauraci, kterou já z dřívějšíka znal, a říká se té budově okolo Svazáček. Dokonce jsem tam chvíli chodil do tanečních. Není to nikde v Praze, nýbrž v Plzni, a rozhodl jsem se, že na oslavu taky dorazím. Jako pitomý pes. A bez pozvání, ale jako gentleman, a přinesu kytku. A tak jsem koupil růži (jedna stačí) a vázu, obé uložil do bezcenné, o to ale rozlehlejší kabely, a úplně střízlivý (a pouze zamilovaný) stál v centru města a na místě, kde se říká U Práce, a stačilo nastoupit do tramvaje a po deseti stanicích vám zabrzdí před oním secesním Svazáčkem a stačí vystoupit a vyběhnout schůdky do hospůdky a na prahu hláholte: „Dobrý den!“ A nic víc. Lidi sice nemají nic proti velkým a ušlechtilým myšlenkám, ale většinou jen tehdy, když jimi neobtěžujete.

Do toho tedy? „Yes, madam!“ Co nejlépe jsem se na to ohodil, i když frak nutný asi nebyl, a ještě musím připomenout, že ta její maturita proběhla na škole hotelové, která je od Svazáčku kousínek. A ve filmu by se po takto naplánovaném i realizovaném „ántré“ mohlo stát, že bych byl akceptován a třeba i usazen někde na té oslavě, abych si dal aspoň vdolky. Ale já to jaksi tenkrát věděl dopředu, že život není film, i hrát jsem chtěl pouze na efekt okamžiku.

Vejdu, dám na stůl vázičku, do ní růžičku, lehce se ukloním a, ehm, ostatní dámy možná užasnou. A Jorika jakbysmet. Zapýří se? To nevím, ale odmítnutí už mám za rámečkem, i vypadnu.

Nebyla to však pouhá hra pro fotoaparáty a skutečně jsem se svazáckovského momentu bál. *Mít bobky*, říká se, a člověka dělá člověkem i fantazie a vše jsem si dopředu promítal a viděl, že ten můj kapitulantský odchod bude masochismus a sebepřekonání. A tu mě U Práce napadl jeden z největších nesmyslů života. Rozhodl jsem se, že do Svazáčku dojdou pěšky a že cestou popiji něco ostřejšího ve všech knajpách, na které narazím, a to jsem taky udělal a dával si vše nejnemožnější, ale především kombinace, kterým osobně říkám Jack Daniels s kolou a Jim Beam s kolou. A vždycky jsem to sakum-pakum vyzunkl do dna a zaplatil a šel o dům dál o něco klidněji. Klatovskou třídou.

Některé podniky jsou na levé straně, některé na pravé, pochopitelně. Kolik jich je? Dnes asi méně. Tehdy mi připadalo, že až dost, a sám jsem se divil, kolik toho jako abstinent vydržím; i kráčel jsem pořád švihácky a připadalo mi, že mám kebuli čistou. A hu, kýžený Svazáček (i sám jsem tu kdysi po maturitě slavil, i když až Silvestra, a fajn to bylo).

Ty časy se už nevrátí. Zahodil jsem tašku a s růží i vázou se rozběhl a stál v suterénu, kde byla knajpa také, ale pouze přidružená. Pro námořnictvo. Okamžitě mi došlo, že jsem se hned napoprvé netrefil, i omluvil jsem se a vyběhl na vzduch. Pak... Už bez potáčení jsem vletěl po schůdcích a přes horní terasu do atmosféry pomaturitní oslavy. Ano, i budoucí číšníci tam asi byli, ale víc to připomínalo dívčí školu a plavovlasá Jorika v černém saku seděla v centru dění a měla kouzlo, jímž mě uhranula; i postavil jsem před ni růží, pousmál se, jako by vše bylo naplánováno, zaznamenal jsem nevěřícnost anebo úžas ve více očích a... Nezaznamenal nevoli. Bavily se dobře dál. Nestrnula. A... Co říkáte? Měl jsem snad začít před těmi dámami žvanit? Já si to nemyslím. Otočil jsem se – a šel a nevzpomínám si, že bych se cestou a v tramvaji moc trápil. Po ty minuty ne. Plán jsem striktně realizoval a nic víc ten den neobsahoval. Mám bod. A Joriku jsem nikdy nezískal, to je pravda, ale její fotografii ano. Spolužačky jich naházely na Facebook spousty a sebe jsem tam nehledal, to ne, ale Joriku ano a sako jí neuvěřitelně sluší a ten snímek bezpochyby zachycuje jedny ze šťastných okamžiků jejího života. Maturitu má přece za sebou, ještě nemusí pracovat a je pořád královnou své třídy. Kamarádky se dosud nerozprchly a několik minut před realizací fotky dostala kytku.

Ale kdybych fotografoval já a ještě tam stál, takto by nezářila.

A proč vám tu fotku neukážu? Sami byste v ní neviděli nic! Nic s výjimkou asi už tak miliónté půvabné dámy s kabelkou.

Anebo ten snímek přece najdu? - Běda mužům, kterým žena mládne.

(10. 1. 2026)

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 24. 3. 2026. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

KONTAKT:

Ason-klub při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 301 00 Plzeň,

tel.: 378 038 200, mobil (SMS): 724 253 627,

e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>
